No. 2372 Zaterdag 22 Juni 1929. 46ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Pastorie Otrabanda, Tel. 507.
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 10 cts.

Na de Overrompeling.

Als wij niet stonden voor de treurige werkelijkheid van den dood van drie dappere mannen, en vóor de door een troep vrijbuiters geschonden eer van Nederland, zouden wij geneigd zijn het als een droom te beschouwen.

De gedachte alleen, dat zoo iets brutaals in 'n menschenhoofd zou kunnen opkomen, lijkt al absurd.

Wat bij dit geheele plan van de overrompeling vooral opvalt, is de uiterste geheimzinnigheid en buitengewone zorg waarmede het is voorbereid.

Tot in de kleinste bijzonderheden blijkt het plan beraamd, en blijken de moeilijkheden die de uitvoering ervan in den weg zouden kunnen staan, overwogen en uit den weg geruimd te zijn. Dat doet men niet in een hand-omdraaien; daarvoor moeten maanden noodig zijn geweest; en de hulp van handlangers, die wel buitengewoon goed het geheim hebben weten te bewaren, zoodat er totaal niets van het plan naar buiten is uitgelekt.

Vooreerst, dat men het plan heeft weten uit te voeren op Zaterdagavond, wanneer wegens de drukkere werkzaamheden buiten, het fort gewoonlijk minder goed bezet is.

Vervolgens, dat men den aanval van de Oostzijde der haven uit gedaan heeft, om niet [illegible] loopen voor de geopende brug [illegible]men, waardoor de politie tijdig had kunnen gewaarschuwd worden en het plan naar alle waarschijnlijkheid zou mislukt zijn. Toen eenmaal het fort overrompeld was, was het door het bezetten van de brug niet zoo moeilijk meer, om de vanuit Rooi Canarie verwachte versterking te krijgen; waardoor wel[illegible] zoo goed als nutteloos werd gemaakt.

Daarna was het zaak zich veilig te stellen tegen eventueele tegenaanvallen, hetzij van de zijde der politie, hetzij van den kant der burgerij. Het zal wel daarom zijn, dat men Z. E. den Gouverneur en Kapitein BORREN gevankelijk meevoerde over de brug, toen het onmogelijk bleek het S. S. „Maracaibo" naar de Pundazijde te verhalen.

Waarom men met alle geweld de „Maracaibo", die juist dienzelfden middag was binnengekomen, wilde hebben, en geen ander schip, is nog een duister punt, waaromtrent men gissingen kan maken, doch zonder eenigen grond van zekerheid.

Wellicht was het omdat dit schip als zijnde in hoofdzaak een passagiersschip, sneller vaart dan de andere, die men ze heeft aangeboden.

Door Z.E. den Gouverneur en kapitein BORREN, bij het vervoer der troepen en munitie naar de overzijde, a. b. van het SS. „Maracaibo", gevankelijk mee te voeren, zou vanzelf het gevaar van een tegenaanval veel geringer zijn; te meer nog daar een deel der militaire politie ook in handen der rebellen was, en een ander deel verspreid, en ongewapend niet in staat een georganiseerden aanval op de troep rebellen te wagen.

Om te beletten, dat de Regeering van Venezuela tijdig zou gewaarschuwd worden, werden het radiostation en het station van de kabel bezet.

Want gelukte het de Regeering van Venezuela te waarschuwen, dan zouden de opstandelingen groot gevaar loopen, bij landing in handen der regeeringstroepen te vervallen.

Om verder bij het uitvaren niet van het fort beschoten te worden, had men de sluitstukken van de kanonnen der saluutbatterij, die daarop zijn opgesteld, afgenomen en in zee gegooid, terwijl men zich bovendien nog meer veilig gevoelde door de tegenwoordigheid aan boord, van Z. E. den Gouverneur en kapitein BORREN.

Een ding mag men o.i. wel als zeker aannemen, dat er te voren totaal niets van het plan bekend was. Wij meenen met voldoende zekerheid te kunnen beweren, dat alle geruchten omtrent waarschuwingen die van te voren verstrekt zouden zijn, uit de lucht gegrepen zijn. Wij hebben het dezer dagen herhaalde malen hooren beweren, dat als men maar vijf minuten tijd gehad had om zich te organizeeren, de overval zeker niet gelukt zoude zijn.

* * *

Dat er dagen lang een zekere onrust is blijven heerschen in de stad is begrijpelijk. De handel heeft enkele dagen zoo goed als stil gelegen, het verkeer op straat, vooral met auto's en trucks, was veel minder dan anders; 's avonds na 9 à 10 uur waren de straten leeg en uitgestorven.

Dank zij het krachtdadig optreden der politie. daarbij op zoo verdienstelijke wijze geholpen en gesteund door de burgerij, is er niets meer voorgevallen. Deze zoo krachtdadige steun der burgers wordt ook door de militaire autoriteiten volmondig en met groote dankbaarheid erkend; terwijl Z. E. Gouverneur FRUYTIER in zijn Proclamatie van den 19 dezer uiting geeft aan Zijne dankbaarheid in de volgende bewoordingen.

Proclamatie.

Aan de Curaçaosche Bevolking.

De dieptreurige gebeurtenis in den vorm van rebellie in den avond van 8 Juni ll. heeft op U allen een diepen indruk gemaakt. Onder dien indruk en dank zij Uw gevoelen van samenhoorigheid hebt U in de afgeloopen week door orde en rust bijgedragen de handhaving van het gezag te vergemakkelijken. Ik breng U daarvoor dank. Ook de daadwerkelijke medewerking der burgers daarbij verleend moet met dank worden vermeld.

Het oogenblik, dat alles weer tot den normalen gang van zaken zal zijn teruggekeerd is er nog niet.

Het Bestuur doet daarom een beroep op U allen om voort te gaan medewerking te verleenen voor handhaving van orde en gezag en zich te onderwerpen aan de maatregelen, die daartoe worden genomen om herhaling van zulke betreuringswaardige daden te voorkomen.

Moge zulks voor meerderen schade medebrengen in hunne particuliere aangelegenheid, laten zij bedenken, dat het door het algemeen belang geboden wordt.

Burgers van Curaçao, het Bestuur rekent op Uw aller medewerking.

Willemstad, den 19n. Juni 1929.

De Gouverneur van Curaçao,

L. A. FRUYTIER.

terwijl in een tweede proclamatie de medewerking van alle goedgezinde hier vertoevende vreemdelingen wordt ingeroepen.

Proclamatie.

Aan de te Curaçao vertoevende vreemdelingen.

De betreurswaardige gebeurtenissen en rebellie van Zaterdag, 8 Juni jl., hebben het noodig gemaakt, dat bijzondere maatregelen worden getroffen.

Deze maatregelen zijn noodig om de rust en orde te waarborgen, en degenen, die hier gekomen zijn om in vreedzamen arbeid hun brood te verdienen, worden daardoor niet gehinderd. Hun wordt aangemaand om medewerking te verleenen voor het behoud der orde door rustig aan hun arbeid te blijven en zich ver te houden van samenscholingen en volksoploopen.

Indien zij de gegeven voorschriften, die tegen niemand in het bijzonder, maar voor het algemeen belang genomen worden, trouw opvolgen, zullen zij ook voor de toekomst rustig hier aan den arbeid kunnen blijven deelnemen.

Het Bestuur van Curaçao vertrouwt op de volledige medewerking van alle goedgezinde hier vertoevende vreemdelingen te kunnen rekenen.

Willemstad, den 19den Juni 1929.

De Gouverneur van Curaçao,
L. A. FRUYTIER.

De eerste proclamatie is gesteld in 't Nederlandsch en Papiamentsch, de tweede, met het oog op de vele hier werkzaam zijnde Venezolanen in het Nederlandsch en Spaansch.

Alles is in 't werk gesteld, niet alleen om orde en rust te handhaven, maar ook om de verdachte elementen op te sporen. Hierbij hebben militairen en burgers schouder aan schouder gestaan, zooals het in dagen van onrust en gevaar betaamt.

Langzamerhand begint dan ook de onrust van de eerste dagen te verminderen, de handel te herleven, het verkeer wederom zijn gewonen gang te gaan, ofschoon het nog wel enkele dagen zal duren voor het geheele leven weer tot zijn normalen gang is teruggekeerd.

Ook bij de C. P. I. M. die tot nader order een groot deel harer werkzaamheden had stopgezet, gaat alles weer zijn gewonen gang.

De aankomst van een afdeeling koloniale troepen, onder kapitein SCHLIMMER en luitenant VAN DE WALL, op Zaterdagavond l. l. uit Suriname, alsmede van de torpedojager „Kortenaer" geven een gevoel van veiligheid dat we tot voor enkele dagen gemist hebben. Wij kunnen met een gerust hart erkennen, dat het gezag den toestand volkomen beheerscht, niet op Curaçao alleen, maar ook op Aruba, waar wel niets is voorgevallen, doch waar men meest voorbereid zijn op eventueele gebeurlijkheden.

Een woord van dank, namens geheel de burgerij, aan allen die op zoo voortreffelijke wijze hebben meegeholpen, om orde en rust te handhaven, is hier voorzeker op zijn plaats.

* * *

Twee dingen zijn er gedurende de laatste dagen wel op een heel bijzondere wijze aan den dag getreden, n. l. de algemeene deelneming in de smart van de families der gevallen slachtoffers, welke deelneming zich niet slechts in woorden, maar ook in daden heeft geuit, doordat zich heel spontaan twee comité's gevormd hebben, de eene om gelden in te zamelen voor een gedenkteeken op het graf der gesneuvelden, de tweede om de nagelaten, diep bedroefde weduwe en weezen, en familieleden der gevallenen te steunen.

En op de tweede plaats, de groote algemeene sympattie voor Zijne Excellentie Gouverneur Fruytier, wiens aankomst hier in de kolonie met zoo groote vreugde is begroet, die reeds vanaf den eersten dag van zijn optreden zich het volle vertrouwen der bevolking heeft weten te verwerven; en van wiens activiteit, gepaard aan een groote liefde voor het volk en al zijn belangen, zoo geestelijke als stoffelijke, zooveel voor de toekomst van Curaçao verwacht wordt.

Wat de pers zegt over de overrompeling.

De pers in Nederland heeft zich natuurlijk niet onbetuigd gelaten, over het gebeurde op Zaterdagavond 8 Juni l.l.

Volgens een telegram uit Den Haag van 11 dezer, van de United Press. hebben de berichten groote sensatie verwekt. De pers dringt aan op de noodzakelijkheid om het eiland van alle slechte elementen te zuiveren, en om de politiek van verdraagzaamheid, tot op heden gehuldigd, te laten varen en ervoor in de plaats, maatregelen te nemen die de rust der kolonie waarborgen.

Volgens de A. P. zond de heer COLIJN, lid der Eerste Kamer, een bulletin aan den Minister van Koloniën, waarin hij erop wijst, dat de regeering ten spoedigste volledige inlichtingen moet hebben omtrent het gebeurde te Curaçao, „dat zoozeer aan onze internationale reputatie afbreuk doet."

Mhr. COLIJN stelde in genoemd bulletin de volgende vragen:

Wil de regeering het duidelijk maken, hoe het gebeurd is, dat een bende van 500 Venezolanen voldoende gewapend was, om de militaire macht van Willemstad te overrompelen?

Wil de regeering de verzekering geven dat zij maatregelen zal nemen van blijvenden aard, om de herhaling van soortgelijke feiten te voorkomen, zoo vernederend voor ons koloniaal gezag en onze internationale reputatie?

Londen, 10 (U. P.) De Nederlandsche Minister van Buitenlandsche Zaken, Jonkheer Beelaers van Blockland deelde aan de United Press mede, dat de regeering van Nederland er ten volle van overtuigd is, dat de regeering van Venezuela in geen enkele betrekking stond tot het gebeurde te Willemstad.

De Nederlandsche regeering deed echter mededeeling van deze pijnlijke zaak aan de regeering van Venezuela, hopende dat eruit zou volgen, dat de Venezolaansche regeering binnen haar grondgebied de noodige maatregelen zou nemen.

De Minister deelde verder mede, dat de aanslag was voorbereid door Venezolanen, behoorende tot de revolutionnaire partij, „die zich, al ware het op een onrechtmatige wijze, moest trachten meester te maken van wapenen en munitie, waar dan ook."

„Oogenschijnlijk werd het plan tot dezen aanval met veel zorg opgezet door enkele revolutionnaire generaals, met mannen en geld, die zij zelf bij elkaar brachten. Ook maakten zij een buitengewone propaganda onder de werklieden der petroleumrafinaderijen op Curacao, en wachtten een geschikte gelegenheid af om het Fort Amsterdam aan te vallen, zeer waarschijnlijk wanneer er weinig manschappen aanwezig waren."

Ten slotte zeide de Minister, er verzekerd van te zijn, dat het gebeurde op zich zelf, de goede verstandhouding tusschen de regeering en het volk van Nederland ten opzichte van Venezuela, niet zal doen verzwakken, omdat het enkel een inval is geweest om wapenen te krijgen. . . .

De minister verzekerde dat de betrekkingen met de Venezolaansche regeering uitstekend zijn, en dat deze zaak geen enkel verband hield met de moeilijkheden in een reeds ververwijderd tijdperk, welke tot gevolg hadden de uitzending van een kruisen naar de kusten van Venezuela, en dat de huidige regeering van Venezuela steeds alles wat op Nederland betrekking heeft, met de grootste hartelijkheid heeft beschouwd.

Volgens een bericht van de U. P. van 11 dezer verklaart *„Het Vaderland"*, dat de aanval door de Venezolanen te Curaçao ten uitvoer gebracht de noodzakelijkheid aantoont, om op Curaçao steeds paraat te zijn op alle gebeurlijkheden, daar op dit eiland de revoluties van Venezuela worden voorbereid; daarom moet men er voor oppassen, dat de Venezolaansche revoluties niet op Nederlandsch grondgebied worden uitgebroeid. Het Bestuur moet de noodzakelijke maatregelen nemen, om de herhaling van zulke aanvallen te voorkomen.

„De Telegraaf" zegt dat de aanval waarvan de politie te Curaçao het slachtoffer was, zijn noodzakelijke consequenties heeft in de scheepvaartpolitiek van Nederland. Dit land heeft geen groote vloot noodig; wat het noodig heeft is een zee-politie, goed georganiseerd, om de orde in de koloniën te handhaven, overeenkomstig de belangrijkheid die deze bezitten.

„Het Handelsblad" becritiseert de de laakbare nalatigheid van de Nederlandsche Regeering, die ondanks de raadgevingen van den vorigen Gouverneur en van verschillende zeevaartkundige experts, verwaarloosd heeft, om deze historische bezitting in de Caraïbische zee van een voldoende verdediging te voorzien, om soortgelijke gebeurlijkheden te voorkomen.

Terwijl tevens nog de Minister van Buitenlandsche Zaken het incident uit diplomatisch oogpunt, als zeer delicaat beschouwt; doch in geenendeele kan men de Regeering van Venezuela verantwoordelijk stellen voor strafbare feiten, bedreven door enkele individuen, die in Venezuela buiten de wet staan.

„Het Handelsblad" voegt er nog aan toe, dat het dringend noodzakelijk is, om te voldoen aan de verzoeken van den Kolonialen Raad, die herhaaldelijk gevraagd heeft, om blijvend ter beschikking van het Bestuur enkele oorlogsschepen met voldoende marine-infanterie te hebben.

„De Telegraaf" doet dezelfde verwijten aan de Regeering.

De *„Figaro"* van Parijs zegt, dat het bericht in den Haag groot alarm verwekt heeft, doch dat de gemoederen reeds gekalmeerd zijn door de Nota van den Minister van Buitenlandsche Zaken, waarin hij aankondigt, dat er geen enkele wrijving noch gevaar bestaat in de betrekkingen met Venezuela, daar er geenerlei verstandhouding kan bestaan tusschen de Regeering van gemeld land en de Venezolanen, die het fort overrompelden en den Gouverneur meevoerden.

De zaakgelastigde van Venezuela in Nederland, de heer CLEMENTE, deelde aan den Minister van Buitenlandsche Zaken mee, dat het hem aangenaam was door zijn bemiddeling ter kennis van de Nederlandsche Regeering te brengen, dat zoowel de Regeering als het volk van Venezuela de handelingen door enkele Venezolanen gepleegd in de Nederlandsche Kolonie Curaçao, afkeuren.

* * *

Naar aanleiding van het gebeurde zijn er belangrijke nota's gewisseld tusschen de Venezolaansche Kanselarij en het Nederlandsch Gezantschap.

Het Ned. Gezantschap zegt in zijn mededeeling:

„Ik maak van de gelegenheid dezer nota gebruik om Uwe Excellentie de gevoelens van dit Gezantschap te vertolken, met oog op de handeling van zeerooverij, die haar ontknooping moest hebben op Venezolaansch grondgebied." Tevens voegde het erbij:

„Ook geef ik in deze nota, U. Heer

Minister, te kennen het deel dat Nederland zal nemen, in de rouw van Venezuela, wanneer het hoort van den dood van dien dapperen militair en grooten patriot, generaal Gabriël Laclé.

De Kanselarij, na verschuldigde nota te hebben genomen van bovengemelde feiten antwoordde in deze termen: „De Regeering van Venezuela, die om reden van nabuurschap en hartelijkheid en de betrekkingen die zij onderhoudt met de nabijgelegen kolonie en met het Koninkrijk der Nederlanden, in elk geval iedere stoornis van de openbare rust op Curaçao zou betreuren, betreurt heel in het bijzonder deze, die aanleiding gegeven heeft tot gemelde nota." En eindigt aldus: „Zeer stelt de Regeering van Venezuela op prijs, de uitdrukkingen van rouwbeklag, die het Koninklijk Gezantschap op zoo hartelijke wijze tot haar richt naar aanleiding van den heldhaftigen dood van generaal Laclé, die in de ure van gevaar zijn leven heeft weten bloot te stellen, en te geven, overeenkomstig zijn plicht en krijgsmanseer."

Volgens een telegram uit Den Haag, van 16 dezer, gepubliceerd in de B. C. van Dinsdag l.l. heeft een liberaal lid van het parlement de Regeering gevraagd of het waar is, dat de excommandant der politietroepen te Curaçao verschillende malen op versterking der troepen op Curaçao heeft aangedrongen. Ook of de regeering niet gelooft, dat de gebeurtenissen te Willemstad voldoende reden geven om maatregelen te nemen, dat er steeds voldoende troepen aanwezig zijn om de Nederlandsche belangen te beschermen, en moeilijkheden met andere naties te voorkomen. Hij vraagt dat er in 't vervolg een oorlogsboot met voldoende troepenmacht blijvend aldaar gestationeerd zij.

De pers betreurt het dat de regeering den Volkenbond niet officieel, in plaats van door tusschenkomst van den Nederlandschen Minister, heeft ingelicht.

De politieke bladen zullen van de gebeurtenissen te Willemstad gebruik maken bij de aanstaande verkiezingscampagne voor 3 Juli, wanneer de conservatieven en liberalen de bewapening zullen verdedigen tegen de socialistische ontwapening, terwijl zij het er met elkander over eens zijn, dat de regeering voor de toekomst maatregelen moet nemen.

Interview met Kapitein Morris.

In „El Nuevo Diario" van Woensdag 12 dezer lezen wij het volgende interview van den correspondent van de United Press met Kapitein MORRIS van de „Maracaibo".

De Kapitein verhaalde dat de „Maracaibo" Zaterdag te Curaçao wasaangekomen, en bezig was met laden. De passagiers waren volgens gewoonte aan wal gegaan, toen zich plotseling omstreeks half elf of elf uur, drie individuen op het schip vertoonden, den kapitein apart riepen en hem het voorstel deden om een groep Venezolanen naar Coro te brengen. De kapitein antwoordde dat dit zijn zaak niet was, doch van de maatschappij; doch toen antwoordden zij dat zij, hoe dan ook, dien nacht moesten vertrekken, en dat het niet mogelijk was om de geëmployeerden van de maatschappij te spreken te krijgen; waarom zij er op stonden dat de kapitein hen in elk geval moest wegbrengen, hetgeen deze rondmit en met klem weigerde.

Kapitein Morris vermoedde nog niet dat het ging om een georganizeerd complot, ofschoon hij wel eenigszins vreesde dat de individuen, om hun geheimzinnige manier van spreken, opstandelingen waren. Groot was zijn verrassing, toen hij na een half uur een troep zich door een der straatjes van Curaçao zag bewegen in de richting van de boot. Het waren ongeveer honderd mannen, gewapend met revolvers en kapmessen, en op een weinig vriendschappelijke manier sommeerden zij den kapitein, om hen goedschiks of met geweld te gehoorzamen. De kapitein trachtte nog weerstand te bieden; doch op dat oogenblik brachten de opstandelingen den Gouverneur, goed bewaakt, die hem aanraadde om geenerlei weerstand te bieden.

Onmiddelijk stelden de piraten wachten, twee om den Gouverneur en twee om den kapitein te bewaken, terwijl zij dreigden hem te dooden, als hij hun orders niet gehoorzaamde. Eveneens deden ze met den loods, den machinist en het overig personeel.

Kort daarna brachten zij gevangen het hoofd der politie van het eiland, dien zij ook streng bewaakten.

Onmiddelijk lieten de rebellen tien stooten geven met de stoomfluit, hetwelk het afgesproken teeken was, om den medeplichtigen bekend te maken, dat het schip in hun macht was.

Daar de autoriteiten, machteloos gemaakt, hem niet konden beschermen, bleef er voor den kapitein niets anders over dan zich aan den wil der rebellen te onderwerpen.

De Gouverneur en het hoofd der politie van Curaçao waren stil.

Onmiddelijk nadat het teeken met de stoomfluit gegeven was, kwamen er verschillende trucks aan, volgeladen met kisten munitie, die de vrijbuiters op het dek van het schip plaatsten, om ze gemakkelijk te kunnen overbrengen bij het aan land gaan. Kapt. MORRIS kon het aantal kisten niet tellen, daar zijn bewakers hem niet van de commandobrug lieten gaan. Met een air van overwinning schreeuwden de mannen uitgelaten van vreugde: „Wij gaan naar Caracas, en niemand zal ons kunnen tegenhouden." Er waren enkele jongens onder hen, terwijl de meerderheid bestond uit Corianen, zooals men later heeft kunnen opmaken.

In zoo kort mogelijken tijd zette het schip zich in beweging; doch daar de meerderheid der bemanning gevlucht was, bezetten de piraten zelf hunne posten en zoo ging de „Maracaibo" naar zee.

Toen men bij de Venezolaansche kust kwam, ging het schip voor anker op een afstand van drie mijl ongeveer, bezijden La Vela de Coro.

Onmiddelijk begon men met de ontscheping, waarbij drie booten verloren gingen.

Zoodra de „Maracaibo" bevrijd was van haar razende gasten, lichtte ze 't anker en richtte zich in volle vaart naar Curaçao met Zijne Excellentie den Gouverneur en het hoofd der politie aan boord.

Gedurende de reis van Curaçao naar La Vela de Coro zongen de vrijbuiters of vertelden elkander voorvallen uit de strijd in het fort Amsterdam.

Behalve Urbina, noemde men een zekeren Machado onder de leiders van den opstand. De naam van den turkschen generaal Nogales Mendez dien men veronderstelde dat ook bij de onderneming betrokken was, werd niet gehoord, noch door den kapitein, noch door een van de bemanning van het schip: hetgeen doet veronderstellen, dat hij geen actief deel in de overrompeling genomen heeft. De vermetelheid van de Venezolanen was enorm. 't Is onbetwijfelbaar, dat zij daden van dapperheid verrichtten in het overrompelen van een fort, zonder andere wapenen dan eenige revolvers. (1) met het doel zich meester te maken van het munitie-park, dat H. M. Koningin WILHELMINA daar bezit. Van de provisie die het schip meevoerde, bleef niets over. De rebellen aten alles wat zij vonden uit de hand.

Zij veroorzaakten echter geen schade noch aan de machines, noch aan het meubilair en namen niets van waarde mee.

———

(1) Zoo als men weet waren die Venezolanen bij hun inval met kapmessen gewapend, en velen met geweren, waaronder zelfs automatische geweren.

Ooggetuigen hebben verhaald, dat men op Rooi Canarie gedurende een kwartier lang wapenen in trucks geladen heeft, alvorens naar de stad op te trekken. (Red.)

Beschrijving van den uittocht der opstandige Venezolanen met het S.S. „Maracaibo".

(van een ooggetuige.)

Op Zaterdag 8 Juni j. l. omstreeks 11 uur p.m. kwam loods SMIT aan boord het S. S. Maracaibo, welk schip aan de werf-Mattey gemeerd lag en gebood den gezagvoerder van evengemeld stoomschip om zijn schip te doen verhalen, hetgeen echter niet kon plaats hebben, aangezien er op dat oogenblik geen voldoend aantal menschen, daartoe vereischt, aan boord was. De gezagvoerder nam veel moeite om het noodig aantal menschen aan boord te krijgen; terwijl hij met dat werk bezig was, kwamen een paar heeren van de scheepvaartmaatschappij aan boord, die den gezagvoerder mededeelden om met zijn schip buiten de haven te vertrekken. Terwijl deze heeren met den gezagvoerder in gesprek waren, kwamen aan boord 4 Venezolanen, gewapend met revolver en kapmessen, twee van hen bleven op de trap staan en de andere twee begaven zich het schip te onderzoeken, waarop zich slechts een viertal scheepsgezellen bevonden. Vervolgens begaven zij zich tot den kapitein, wien zij gelastten hen mede te nemen naar La Vela de Coro. De gezagvoerder begon om hulp te vragen, door het geven van herhaaldelijke korte signalen met de stoomfluit, doch de rebellen waarschuwden hem dat het hem niets baatte, daar er niemand was om hem te helpen en zij de baas waren. Na ongeveer een half uur kwamen de Venezolanen aan in gesloten gelederen met 2 vrachtwagens beladen met wapens en ammunitie achter hen. Op Werf Mattey aangekomen hield de troep halt en stelde zich op in twee gelederen. Generaal Urbina hield een gesprek met den Gouverneur, Kapitein Borren en en den Heer Sutherland en nam daarna afscheid van den Heer Sutherland. Op aanwijzing van den Generaal begaven Gouverneur en Kapitein Borren zich aan boord en na hen de menigte Venezolanen, die op ruim 200 geschat kan worden. Aan boord gekomen begaven zich Gouverneur, Kapitein Borren en Urbina op de commando-brug en werd van de boot sein gegeven aan de brug om open te gaan, welke inmiddels reeds open stond. Terwijl het schip op het punt stond te vertrekken, kwamen de Havenmeester en 2 loodsen aan boord. Het schip stak toen van wal af en terwijl dit geschiedde, losten de Venezolanen enkele schoten op de huizen aan de Werf Mattey gelegen; ook wanneer het schip het Brionplein voorbij voer werden er van uit het schip eenige schoten gelost op een groep menschen die op het Brionplein naast de Kiosk stonden.

Buiten de haven gekomen, gingen de Heer Gauw en de 3 loodsen van [illegible]

Gedurende de reis kon niemand [illegible] slapen vanwege de onrust die er heerschte.

De opstandelingen hielden zich bezig met de wapens, die de militairen hen onder bedwang moesten onderrichten hoe daarmede om te gaan. De Nederlandsche vlag werd verscheurd en moest dienen tot geweerriem en werd ook als hoofddoek gebruikt. Ook een gevangene die niet lang geleden den grijsaard Montenegro heeft vermoord werd medegenomen om te worden gefusileerd. De heele reis moest deze gevangene, met de armen gebonden, op een stoel doorbrengen en mocht hem niets te eten noch te drinken worden gegeven. Overigens was het aan boord kalm en rustig, en de opstandelingen maakten den indruk alsof zij opgeruimd waren en geen oogenblik dachten aan de misdaad die zij zoo kort geleden hadden gepleegd. Omstreeks 6 uur a.m. kon men merken dat zij zich niet meer zoo rustig gevoelden, en waren ietwat rumoerig. Tegen 8 uur 's morgens zeiden zij dat er kans was, dat het Venezolaansche oorlogsschip „Mariscal Sucre" hen kon tegenkomen en dat, dat schip de „Maracaibo" in de lucht kon doen vliegen.

Toen de „Maracaibo" La Vela de Coro naderde, werd last gegeven om die haven niet aan te doen, maar langs de kust in Oostelijke richting te stoomen.

Om 9 uur 10 minuten 's morgens toen het schip in de nabijheid van Cumarebo was, werd bevel gegeven om de ankers uit te werpen en van iedereen werd geëischt hulp te verleenen bij het lossen en landen van de rebellen.

Vier booten werden tegelijkertijd uitgezet, om goederen en en personen aan land te zetten. Terwijl de lossing en landing van personen plaats had, werd er van het schip af een motorboot gezien, die het schip langzamerhand naderde, doch halverwege keerde zij terug, hetgeen Urbina meer spoed achter het werk deed zetten, teneinde niet in handen van de Venezolaansche regeeringstroepen te vallen. In de laatse boot die van het schip afstak en waarin slechts 10 menschen zouden worden vervoerd ging Urbina zelf met de de lading dynamiet. Toen die boot, waarin 2 menschen zaten, een Venezolaan die tot de bemanning van de „Maracaibo" behoorde en een Duitsche gevangene die medegenomen was, terugkeerde, dreef zij af en werd door de Venezolaansche motorboot, die in de nabijheid was opgepikt.

Op het oogenblik dat wij anker lichtten om de reis naar Curacao te aanvaarden miste men een boot. Het duurde niet lang of we bemerkten dat de boot was vastgeraakt en de inzittenden om hulp vroegen. Zij verlieten toen de boot en gingen langs het strand wadend naar een andere boot die ook vastgeraakt was, dewelke het gelukte los te krijgen en erin naar het schip te roeien.

Aan boord gekomen waren zij zóó afgemat, dat zij op het dek bleven liggen, maar spoedig knapten zij weder op.

Om 12 uur 10 minuten zetten wij koers naar Willemstad, vingen onderweg het bericht op, vragende naar Gouverneur, Kapitein Borren en de Vries, waarop tot antwoord werd gegeven; *Goed hopen 5-30 aan te komen.* Omstreeks 7 uur p. m. waren wij weder aan de werf Mattey, vanwaar wij afvoeren, gemeerd.

Urbina en zijn troep.

Volgens berichten der Venezolaansche pers is URBINA met zijn troep totaal verslagen. Hij dacht La Vela de Coro weerloos te vinden en het bij verrassing te kunnen innemen. Doch blijkbaar was Generaal J. V. GOMEZ, opperbevelhebber van het leger, van zijn plan tijdig ingelicht, en had de noodzakelijke maatregelen genomen, zoodat de revolutionairen bij aankomst op Venezolaansch grondgebied een sterke macht tegenover zich vonden. Niet alleen de militaire en civiele autoriteiten van den staat Falcon, maar geheel de burgerij nam als één man deel aan de verdediging, onder de leiding van generaal GABRIEL A. LACLE. Na een gevecht van vier uren, werden de opstandelingen verslagen, en waren gedwongen zich terug te trekken in de bergen.

Ongelukkigerwijze werd generaal LACLÉ ernstig gewond en overleed kort daarna.

De revolutionairen hadden vele dooden en gewonden.

[illegible] Coro om te trachten de opstandelingen gevangen te nemen. Volgens berichten, heeft hij URBINA verslagen en zich van een groot deel van zijn wapenen, waaronder mitrailleurs en geweren, meester gemaakt.

Een kabelbericht uit Bogota, Columbië, meldt, dat volgens het Venezolaansch gezantschap aldaar, de vrijbuiter URBINA is moeten vluchten aanboord van een schoener, waarschijnlijk naar de kust van Goagira. De federale troepen verraasten GABALDON en zijn rebellen in den staat Apure, en deze vluchten naar de Columbiaansche grens.

Hoe ik mij redde.

Een getuige verhaalde ons:

Om 9 uur kwamen wij van patrouille het fort binnen. Ik hield mij bezig met het opnemen van een aangifte van mishandeling door Engelschen. Nauwelijks was ik daarmee klaar, en waren de menschen buiten de wacht, of plotseling kwamen zonder toeteren een paar trucks binnen vliegen, waarvan een voor de wacht, en de andere meer op zij stil hield. Ik zeide nog tegen mijn kameraad: Hoe komen die hier binnen zonder toeteren? De woorden waren er nauwelijks uit, of ik zag uit een der trucks minstens een dertigtal personen vliegen, waarvan ik op 't eerste oogenblik dacht dat ze dronken waren. Men vloog onmiddelijk op de wacht aan, waarbij op majoor Vaas geschoten werd. Deze week achteruit om de wacht te verdedigen. Ik loste een schot en sloeg er met de klewang op in, waarop een zoo hevige kloppartij ontstond, dat majoor Vaas ten slotte zwaar bloedend neerzakte. Met de klewang trachtte ik nog de slagen af te weren, terwijl ik een kerel beet pakte; doch door een slag getroffen viel ik neer, terwijl ik in mijn val den hoed van den aanvaller afrukte en daarmee mijn hoofd en gelaat, dat hevig bloedde, bedekte. Ook mijn makker was zwaar gewond en werd naar buiten gesleept. Ik hoorde hoe de woestelingen de licht- en de telefoonleiding stuk sloegen.

Toen lag ik in 't donker en hield me doodstil. Ook hoorde ik nog hoe ze de trommels met geld, — een paar duizend gulden van deposito's — mee namen, en de cellen in de nabijheid openbraken.

Voortdurend werd er geschoten.

Zoo nu en dan kwam er een kerel in de wacht met een searchlight, zag me liggen, gaf me een trap, terwijl hij zoo iets bromde van „muerto, dood". Ondanks mijn zwaar bloedende wonde aan het hoofd en een schot in mijn been, hield ik me stil als een muisje, nu en dan eens even onder mijn hoed uitkijkende naar 't geen er rondom mij geschiedde. Op 'n gegeven oogenblik kwam de Venezolaan, die mij neergesabeld had, zijn hoed zoeken. Hij pakte hem beet, doch ziende dat hij vol bloed zat, liet hij hem liggen, zeggend: „Sucio, vuil".

Eindelijk tegen 2 uur ongeveer hoorde ik Hollandsch spreken in mijn nabijheid en werd ik verlost, om naar het hospitaal vervoerd te worden.

Bijblad van de Amigoe di Curaçao

Overrompeling van het Waterfort door de Venezolanen.

Plundering van het munitie-magazijn. Gouverneur FRUYTIER en Kapitein BORREN als gijzelaars meegevoerd. Dooden en gewonden.

Gelukkige terugkeer van de gijzelaars. Veiligheidsmaatregelen van het Bestuur.

Nu de kruitdamp van den strijd is opgetrokken, en de gemoederen der burgerij weer eenigszins tot kalmte zijn gekomen, zullen wij trachten, ofschoon ons bepalende tot de hoofdlijnen, een zoo volledig en tevens objectief mogelijk verslag te geven van de zoo betreurenswaardige gebeurtenissen van Zaterdagavond en — nacht, — een nacht die niet gauw uit de heugenis zal gaan van die hem hebben meegemaakt.

Wij zullen niet oordeelen, veel minder veroordeelen, omdat de tijd daarvoor nog niet gekomen is. In dagen van gevaar moet heel de burgerij als één man staan aan de zijde van het Gezag, en zich onvoorwaardelijk neerleggen bij hetgeen de bevoegde Autoriteiten in het algemeen belang meenen te moeten beslissen. Alle critiek, vooral als die komt van personen die aangewezen zijn de publieke opinie te leiden, is dan uit den booze; kan zelfs gevaarlijk zijn voor de openbare rust en veiligheid, omdat ze de reeds zoo moeilijke taak van hen die belast zijn voor de openbare rust en veiligheid te waken, nog moeilijker maakt.

Laten we daarom ons oordeel opschorten, tot later, wanneer de toestanden weer geheel normaal en de gemoederen weer volkomen tot rust gekomen zijn, en we kalm en rustig de [illegible] gevolgen, zullen kunnen overdenken.

* * *

De overrompeling.

Het was Zaterdagavond, 8 Juni, ongeveer kwart over negen, toen plotseling in vliegende vaart drie groote trucks het Waterfort kwamen binnenstormen.

[illegible] een tornado, even plotling [illegible] verwoestend.

Het fort binnen, kwamen uit deze trucks een tachtigtal met karabijnen en groote kapmessen gewapende Venezolanen te voorschijn, die zich onmiddelijk in drie troepen verdeelden, en als een stormwind over geheel het fort verspreidden.

Een gedeelte vloog op de hoofdwacht af, waar op dat oogenblik slechts een drietal politie-militairen tegenwoordig waren. Na heldhaftigen tegenstand werd sergeant-majoor *Vaas* neergesabeld. De twee Surinaamsche politie-militairen *Nelstein* en *Narain*, schoten te hulp, om met gevaar van hun eigen leven hun makker en de wacht te verdedigen. Zij liepen daarbij zware verwondingen op.

Een troep vloog op 't zelfde oogenblik de eetzaal binnen, waar een paar politie-militairen rustig te eten zaten, die eveneens zware verwondingen opliepen. O.a. de sergeant-majoor *Marcusse*, wiens schedel gekloofd werd en die Dinsdagmorgen overleed.

Weer een ander gedeelte vloog op de slaapzaal, waar enkele niets vermoedende militairen rustig te slapen lagen.

Op 't geraas vlogen allen op, om te zamen met de andere militairen die zich tot achter de cantine hadden teruggetrokken, voet voor voet het terrein te verdedigen.

Zwaar werd er gestreden, en over en weer geschoten.

Doch toen de militaire politie, in het fort aanwezig, de patronen van hun revolvers verschoten hadden, waardoor zeker verschillende Venezolanen gewond en gedood werden, en de Venezolanen, wier aantal ondertusschen voortdurend aangroeide, nog maar steeds bleven opdringen, was er geen weerstand meer mogelijk, en stelden verschillenden zich in veiligheid in het plein van de gevangenis, terwijl anderen langs de fortmuur zich in zee lieten vallen en zoo langs het strand ontkwamen.

In de slaapzaal maakte de troep zich meester van alle in de rekken aanwezige geweren. Daar men de lichtleiding had doorgesneden, heeft men de bovenverdieping der slaapzaal echter niet doorzocht. Ten slotte wist een laatste troep het munitie-magazijn binnen te dringen, waar men zich van zoo goed als alle geweren en een deel der munitie meester maakte. Alles ging zoo snel in zijn werk, dat er aan georganiseerden weerstand niet te denken viel, te meer daar de Venezolanen zoo goed, zelfs met enkele repeteergeweren, gewapend waren, waarmee maar voortdurend geschoten werd, terwijl daarentegen in het fort, zooals Zaterdag's avonds wanneer een groot deel der politie-militairen op patrouille is, gewoonlijk het geval is, slechts de verplichte bezetting aanwezig was.

Heel deze overrompeling, die, zooals uit geheel het verloop der gebeurtenis blijkt, totaal onverwacht kwam, stond onder de leiding van den Venezolaanschen generaal *Rafael Simon Urbina* en Kolonel *Machado*; — de eerste, bekend uit de revolutiepogingen van Augustus l.l. is hier toen, na zijn vlucht van Venezuela naar Aruba, een week of drie geïnterneerd geweest, — de tweede was hier eveneens goed bekend en meermalen hier geweest als tenniskampioen.

Naar men vermoedt, is generaal *Urbina* hier met enkele manschappen in 't geheim of vermomd geland.

Op 't hooren van het schieten begaf luitenant *Berger* zich onmiddelijk naar het fort: doch vond alles reeds in handen van de Venezolanen. Zoo vlug was alles in zijn werk gegaan. Kapt. *Borren* werd onmiddelijk opgebeld. Op 't hooren dat er Venezolanen in het fort gevallen waren, begaf deze zich, zonder nog in de verste verte te vermoeden wat er eigenlijk had plaats gehad, onmiddelijk per auto naar het fort. Hij was vergezeld van den heer *Weitjes*, lid van het Hof, die juist bij hem op visite was.

In vliegende vaart kwam hij met zijn auto het fort binnenstormen, tot midden onder de Venezolanen. In een oogwenk zag hij zich echter omringd door een twintigtal zwaar gewapende Venezolanen, die zijn auto beschoten en met [illegible] bewerkten. [illegible] De kapitein [illegible] te verdedigen met zijn revolver, doch gaf zich ten slotte gewonnen. De hr. *Weittjes* had juist nog kunnen ontsnappen en een schuilplaats gevonden in de woning van den adjudant *Loewenthal*.

Sergeant *Waube* wist met een mitrailleur langs de zeekant te ontkomen, terwijl de sergeants *Wellen* en *van der Mark* een tweede mitrailleur in veiligheid brachten.

Nog moet vermeld dat ook de cantine deerlijk geplunderd werd; en reeds gaven enkelen zich aan drank over, toen zij door generaal *Urbina* daarin verhinderd werden.

Dit geheele bedrijf, zoo treurig in zich zelf als in zijn gevolgen, heeft zich afgespeeld in ongeveer een kwartier tijds.

De eerste trucks kwamen, naar wij vernamen, van de richting Pietermaai waar men zich blijkbaar had opgesteld, terwijl spoedig daarna ook nog trucks met gewapende Venezolanen, die zich, naar wij vernamen, in de buurt van Rust verzameld hadden, in het fort arriveerden. Ter zelfder tijd ongeveer rukten ook troepen gewapende Venezolanen op van Rooi Canarie naar de stad, zoodat al heel spoedig het aantal tot 500 á 600 was aangegroeid. De Breedestraat aan de Punda-zijde, Scharloo zoowel als de toegang tot de brug werden afgezet, om de burgers en de elders verspreide politie te beletten tot het fort door te dringen. Met revolvervuur werden de burgers en militairen in bedwang gehouden.

In de Breedestraat Punda werden een paar burgers in het been getroffen, n.l. de Curaçaoenaar *V. Martis*, en de Hollandsche werkman *J. Prins*.

Aanslagen op burgers en hun eigendommen of zelfs wanordelijkheden tegenover hen vonden verder niet plaats. Blijkbaar was het doel van deze overrompeling, geen ander dan zich meester te maken van de wapenen en de munitie.

De eischen der opstandelingen.

Toen de opstandelingen het fort, de wapenen en munitie, en ook kapt. *Borren* in hun macht hadden, werd deze laatste naar den Gouverneur gezonden, om hun eischen kenbaar te maken. Hun eisch was: zoo spoedig mogelijk per scheepsgelegenheid „Maracaibo" te vertrekken. Zoo niet, dan zou men de stad plunderen en de Isla in brand steken.

Onmiddelijk stelde Z. E. zich in verbinding met het loodskantoor en de firma Maduro, agenten van de Red D. Line; want ofschoon men hem een Hollandsche en ook een Duitsche boot die op punt van vertrek stond had aangeboden, wilde het hoofd der revolutionnairen geen ander schip dan het Amerikaansche SS. „Maracaibo" dat dien middag was binnengekomen.

Z. E. verzocht den Heer *Maduro* om last te geven, de „Maracaibo" die reeds door de Venezolanen bezet was, te laten vertrekken.

Hoe eer zoo beter. Want zoolang de revolutionnairen nog op Curaçao waren, gevoelde men zich niet veilig. De kleinste onvoorzichtigheid, of een onberaden stap van de een of ander zou voldoende kunnen zijn om de lont in het kruitvat te steken, en het begin kunnen worden van een groot bloedbad, een wraakneming van de zijde der revolutionnairen, waarvan de gevolgen niet te overzien zouden zijn.

Een tijdje later verschenen *Urbina* zelf, vergezeld van kapt. *Borren*, den heer *J. Sutherland*, advokaat, die aan *Urbina* goed bekend was, en door dezen op straat was aangeklampt en verzocht om als tolk op te treden, benevens een zestal gewapende Venezolanen, ten paleize, met denzelfden eisch.

Beneden had *Urbina* tot *Sutherland* gezegd:

Zeg hen, dat ik gekomen ben om wraak te nemen, omdat men mij op Aruba 'n paar dagen zonder eten gelaten en later geboeid naar hier gestuurd heeft.

Urbina zeide zich daartoe gerechtigd te achten, omdat Curaçao de slaaf is van *Gomez* en *Gomez* op Curaçao beveelt. Het is niet mogelijk dat deze overal ter wereld de baas speelt.

Boven aangekomen, herhaalde *Urbina* nogmaals zijn eisch, terwijl hij gelastte dat de Gouverneur mee naar beneden zou gaan, om het volk te toonen, dat hij tegen het volk van

Curaçao zelf niets kwaads in 't zin had.

Urbina moet ook nog gezegd hebben:

U is verantwoordelijk voor alles wat er op heel het traject van hier naar Maracaibo voorvalt. Ik weet dat u om een oorlogsboot gevraagd hebt. Als er ons iets overkomt, zal dat voor Curaçao een ramp zijn, omdat ik dan heel Curaçao in de lucht zal laten vliegen.

Nadat Z. E. in gezelschap van bovengenoemden op het Gouvernementsplein was aangekomen, begaf men zich naar het loodskantoor.

Terwijl Zijne Excellentie naar boven ging om een en ander met den Havenmeester te regelen, zeide *Urbina* tot kaptein *Borren*: Wij zijn meester van Curaçao en kunnen alles eischen wat wij willen. Doch wij doen het niet, omdat wij niet gekomen zijn om te plunderen.

Om Curaçao voor een algemeen bloedbad, en God weet, hoeveel andere rampen nog waarvan de uitgestrektheid niet te overzien was, te vrijwaren, verzocht Z. E. de loods het door hen aangewezen stoomschip „Maracaibo" buiten te brengen.

Wel was er nog een aanbod van Emmastad gekomen om hulp te bieden. Doch wegens het gering aantal wapenen, oordeelde Z. E. dat 't doelloos zou zijn dit aanbod aan te nemen. Want wat zou men doen met slechts een 10tal gewapenden, tegen zulk een overmacht? wat zou er van de Isla zelf geworden zijn met zijn kamp van Venezolanen in de onmiddelijke nabijheid, terwijl ook daar, vooral na twaalf uur middernacht hevig gevochten en geschoten is, en de politiewacht van Rooi Canarie overrompeld en bijna totaal verwoest? Des morgens vond de rector van de St. Michaelskapel aldaar een gedooden Venezolaan voor de kerkdeur liggen.

Het gezelschap keerde nu op het Gouvernementsplein terug, waar nog enkele moeilijkheden besproken werden met betrekking tot het verhalen van de „Maracaibo" naar de Pundazijde; en eindelijk werd besloten om over de brug naar de werf van de Red D Line te gaan.

Urbina begaf zich aan boord, om voor het inschepen der troepen, wapenen en munitie te zorgen. De militairen werden gedwongen hieraan mee te helpen.

Een troep gewapende Venezolanen kwam van de Pundazijde over de brug, naar het Brionplein, blijkbaar om auto's te requireeren voor het vervoer. Deze verdwenen echter in allerijl over de Rifbrug.

Zijne Excellentie, Kapt. *Borren* en kolonel *Machado* zouden in een auto gaan. Later is men te voet gegaan, voorop een troep gewapende Venezolanen in 't gelid, daar achter Zijne Exc., kapt. *Borren* en *Machado*, en eindelijk wederom enkele gewapende Venezolanen. Dit was omstreeks half twee in den nacht.

Intusschen hadden gewapende Venezolanen het kantoor van de Radiodienst en Kabel bezet.

Op de werf van de Red. D. aangekomen, beval *Machado* den Gouverneur en Kapitein om mee aan boord te gaan.

Zijne Exc. merkte op dat dit tegen de afspraak was, daar hij slechts tot aan de werf zou meegaan; — werd echter gedwongen om mee aan boord te gaan, en daarna om mee uit te gaan tot buiten de boei om dan weer per loodsboot te kunnen terugkeeren, opdat er, zooals *Machado* zeide, bij het uitvaren niet op ze zou geschoten worden.

Daarna ging men aan boord, het schip gaf tien stooten met de stoomfluit en omstreeks half drie uur voer het schip de haven uit, als gijzelaars medevoerende Zijne Exc. de Gouverneur, kapt. *Borren* en een achttal politie-militairen.

Het geschiedde echter niet zooals door *Marchado* beloofd was. Onder voorwendsel van onderweg gevrijwaard te willen zijn tegen een eventueelen aanval, werden allen als gijzelaars meegevoerd, inplaats van dat zij buiten de boei het schip weer zouden kunnen verlaten, zooals beloofd. Wel gaf men Z. E. de verzekering van met de eerste gelegenheid te kunnen terugkeeren. In 't geheel vertrokken ongeveer 260 Venezolanen met de „Maracaibo."

Ook *Perez*, de moordenaar van *Montenegro*, dien men uit zijn cel gehaald had, werd meegenomen; tegelijk met nog enkele andere Venezolaansche arrestanten, die men bevrijd had.

Een 12 tal passagiers van de „Maracaibo", waaronder ook vrouwen en kinderen, merkten eerst op zee tot hun grooten schrik, wat er met het schip gebeurd was.

Zondagmorgen.

Trucks met gewapende Venezolanen keerden in allerijl langs Otrabanda en Pietermaai naar de buitendistricten terug. Daar er geen dooden of gewonde Venezolanen in de stad gevonden zijn, veronderstelt men dat ze deze allen hebben meegevoerd. Sommigen die te laat kwamen voor de „Maracaibo" zochten nog naar den heer *H. Leyba*, Venezolaansch Consul alhier, die zich echter reeds geruimen tijd schuil hield.

De Heer *Boomgaart*, onder-voorzitter van den Raad v. Bestuur, nam het Bestuur in handen en belegde ten spoedigste een vergadering van den Raad om te beslissen wat er te doen stond.

Luitenant Berger, die [illegible] het Waterfort, wapende allen met de achter gebleven wapenen, die nog ruim voldoende waren, terwijl doordat men een munitiekamer niet ontdekt had, er ook geen vrees behoefde te bestaan om gebrek aan munitie te krijgen. Boven den ingang van het fort werd een mitrailleur opgesteld terwijl in den loop van den morgen een sterk gewapende patrouille met een tweede mitrailleur naar Rooi Canarie gezonden werd.

Ontelbaar vele burgers kwamen eveneens in den loop van den morgen hun diensten aanbieden, waarvan door luitenant *Berger* dankbaar gebruik gemaakt werd.

Zoowel de vele particuliere burgers, als het burgercorps onder het commando van den heer *A. D. Capriles*, en het Weerbaarheidscorps, onder het commando van den heer *C. N. Winkel*, hebben zeer goede diensten verricht, en zijn gedurende al deze zorgvolle dagen een zeer gewaardeerde steun geweest; — waarvoor de burgerij ze natuurlijk zeer dankbaar is.

Geheel den Zondag heerschte er een treurige stemming onder het volk, de verslagenheid was algemeen over 't geen er in den nacht gebeurd was; vooral echter over het feit dat Z. E. Gouverneur *Fruytier* ontvoerd was. Dit werd door eenieder diep gevoeld. En als ooit, dan is wel vooral in die hachelijke uren de groote sympathie voor Gouverneur *Fruytier* aan den dag gekomen.

Na den middag kwam er een kleine opluchting in de benauwde stemming, toen er van de „Maracaibo" een draadloos bericht ontvangen werd, dat allen wel aan boord waren, en dat dienzelfden avond nog het schip hier met de gijzelaars in de haven zou terugkeeren. 't Klonk haast te mooi, vooral omdat de aanvoerders der revolutionairen, bij het wegvoeren van Z. E. reeds tot driemaal toe hun gegeven woord niet gestand gedaan hadden.

De blijde terugkeer van de „Maracaibo."

Doch de hoop leefde op, toen er 's avonds tegen 6 uur, heel in de verte een stoomschip in 't zicht kwam, dat men algemeen hoopte dat de „Maracaibo" zou zijn. 't Was inderdaad het met zooveel smart verwachte schip. Tegen 7 uur had zich een ontzaglijke menschenmassa op het Brionplein en de Handelskade verzameld om getuige te zijn van de na de doorgestane angst zoo blijde inkomst. Geen gejuich steeg er op toen het schip de haven binnen voer; nog leefde men te veel in spanning en angst voor de dingen die misschien zouden kunnen gebeuren; wel een zucht van verlichting. Geheel de werf van de Red D. Line stond propvol menschen, blij dat de gijzelaars weer behouden en wel terug waren.

[illegible] van de „Maracaibo", zijdens de opstandelingen en hun aanvoerders, beleefd. Het schip had hier bij uitvaren onmiddelijk koers genomen naar La Vela de Coro. Beoosten Coro werden de revolutionairen aan land gezet, tegelijk met de wapenen en munitie, die zij van hier hadden meegenomen. Men zegt dat *Perez*, onmiddelijk na aankomst gefusileerd werd.

Blijkbaar moesten de troepen van *Urbina* zich daar vereenigen met de troepen van generaal *Gabaldon*, die echter volgens een telegram van de *United Press* van 10 Juni l.l. door de regeeringstroepen, omsingeld werden. Volgens de loopende geruchten moet *Urbina* met zijn troep reeds totaal verslagen zijn.

Dank zij de krachtige maatregelen door het Bestuur genomen, is alles tot nu hier rustig geweest. De burgerij heeft krachtig meegeholpen, om de rust te bewaren, en de openbare veiligheid te verzekeren.

De veiligheidsmaatregelen.

De toegangen tot de stad, zoowel aan de Oost- als aan de Westzijde, zijn afgesloten, en worden 's nachts trouw door de burgerwacht bewaakt. Om beter de openbare rust en orde te kunnen handhaven, en de maatregelen te kunnen nemen, die de omstandigheden kunnen noodig maken, welke maatregelen het Bestuur aan de hand van de bestaande wetten niet zou kunnen nemen, heeft het Bestuur Maandagavond den staat van beleg afgekondigd. Volgens een officieel aan de pers verstrekt communiqué dient dit echter slechts om uitzonderlijke maatregelen te kunnen nemen, doch levert voor de rustige burgerij totaal geen bezwaren op. De koffie-, en bierhuizen, restaurants en salons zijn gesloten, terwijl publieke vermakelijkheden verboden zijn. In een woord, het Gezag beheerscht op 't oogenblik den toestand volkomen; en valt er verder niets te vreezen. Een streng ondezoek wordt ingesteld naar de achtergebleven revolutionnair-gezinde Venezolanen, en de wapenen die men heeft achter gelaten.

Volgens uit Nederland ontvangen bericht zijn de kruiser „Hertog Hendrik" en de torpedojager „Kortenaer" naar hier vertrokken met troepen, wapenen en munitie. De *United Press* seinde dat de „Kortenaer" Maandagnacht uit Den Helder vertrokken is, terwijl volgens een later telegram uit Amsterdam aan de Un. Press de kruiser „Hertog Hendrik", Donderdag naar hier vertrokken is. Vrijdagmorgen liep de „Kortenaer" hier binnen.

Eveneens zijn Zaterdagavond gearriveerd uit Suriname per SS. Svartfond van de Aluminumlijn de Kapitein met een afdeeling koloniale troepen.

De Slachtoffers.

Als eerste slachtoffer van den over-[illegible] de algemeen geachte Sergeant [illegible]ren. Zondagmiddag had onder groote belangstelling de begrafenis plaats, echter wegens de nog abnormale toestand, zonder militaire eer. De wnd. Gouverneur, de H. E. G. H. J. Th. *Boomgaart* bewees namens het Bestuur de laatste eer aan den overledene, die gevallen was op het veld van eer. Op het militair kerkhof voerde het woord Ds. *van de Pol*, Dokter *Quadekker*, Off. v. Gezondheid, en den heer *Duwalda*, off. van het Leger des Heils, als stadgenoot van den overledene.

Wij betuigen onze hartelijkste deelneming aan de Wedwe en kinderen van den gevallene, met dit zoo smartelijk verlies.

Het tweede slachtoffer is de brigadier *J. van Zuilen*, die aan een schot in borst en rug Zondagavond in het St. Elisabethshospitaal overleed.

Maandagmiddag verrichtte de Z. E. Pastoor *C. Gallé* de Respons in de Kapel van het Hospitaal, waarbij ook Zijne Exc. Gouverneur *Fruytier* en Echtgenoote tegenwoordig waren. Zijne Exc. en Kapitein *Borren*, vertegenwoordigers van de Geestelijkheid en de Rechterlijke macht, vergezelden den overledene naar zijne laatste rustplaats. Op het kerkhof voerden het woord Kapt. *Borren* en de heer *Van Vliet*.

Het derde slachtoffer dat Dinsdag morgen in het St. Elisabethshospitaal overleed was de sergeant *Marcusse* die een zware schotwonde aan het hoofd had opgeloopen. Pastoor *Gallé* verrichtte de Respons, waarbij wederom Zijne Exc. de Gouverneur en Echtgenoote tegenwoordig waren; terwijl Zijne Exc., Kapt. *Borren*, de vertegenwoordigers der Geestelijkheid en de Rechterlijke Macht, alsmede verschillende particulieren de begrafenis bijwoonden. Wederom voerde Kapt. *Borren* het woord waarbij hij tevens dank bracht aan Zijne Exc. voor de betoonde belangstelling. Ook de heer *VanVliet* sprak een diepgevoeld woord.

Telkenmale vergezelde een groote menigte langs den weg den treurigen stoet om zoo zijn belangstelling te doen blijken met deze onder zoo treurige omstandigheden gevallen slachtoffers. Allen waren diep onder den indruk.

Bij dezen betuigen wij onze hartelijke deelneming aan de families der overledenen met dit zoo treurige verlies.

Behalve deze drie slachtoffers, gevallen op het veld van eer, in dienst van dit gewest, werden nog gewond in het Hospitaal gebracht, de twee Surinaamsche politie-militairen *Nelstein* en *Narain*, die beiden aan het hoofd met sabelhouwen gewond werden, gelukkig echter niet doodelijk, de Hollandsche politie-militair *L. Jansen* die een lichte wond aan hand en lip opliep; en de twee burgers, *Victor Martis* een Curacaoenaar, wiens eene been door een schot geheel verbrijzeld is, zoodat de dokter het heeft [illegible]sche werkman, *J. Prins* die een kogel in zijn been kreeg.

Bericht van de Redactie.

Wegens de vele aanvragen die nog steeds inkomen, om ons **overzicht van de gebeurtenissen op Zaterdagavond 8 Juni l.l.** *hebben wij ter gemoetkoming aan dit verlangen, ons genoodzaakt gezien nogmaals een herdruk ervan te geven.*

BERICHTEN

✠ P. F. Fruytier.

Zijne Excellentie Gouverneur FRUYTIER ontving gisterenmorgen het treurige bericht van het overlijden van zijn beminden Vader.

Vooral in deze reeds zoo treurige dagen zal deze slag Zijne Excellentie dubbel zwaar getroffen hebben.

Gedurende een lange reeks van jaren, heeft de dierbare Overledene, de heer P. F. FRUYTIER den lande met eere gediend. 22 jaren was hij lid van de Tweede Kamer der Staten Generaal, voor het kiesdistrict Hontenisse, Zeeland, en meer dan 40 jaren lid van de Provinciale, laatstelijk Gedeputeerde Staten van Zeeland.

Hare Majesteit Koningin Wilhelmina en Zijne Majesteit de Koning van België hebben zijn groote diensten voor het Vaderland dankbaar erkend, en hem resp. vereerd met de zoo hooge en eervolle onderscheiding van Ridder in de Orde van den Nederlandschen Leeuw, en Officier in de Kroonorde van België.

Wij bieden Zijne Excellentie en Familie eerbiedig onze hartelijke deelneming aan, met dit zoo smartelijk verlies.

Hij ruste in vrede!

Militaire versterking.

Ter versterking van de politietroepen alhier arriveerden Zaterdagavond per SS. „Svartfond" kapitein SCHLIMMER, Luitenant VAN DE WALL en een 40 tal militairen van Suriname.

Gisteren morgen arriveerde uit Holland de torpedojager H. M. „Kortenaer", met veertig mariniers aanboord. De „Kortenaer" staat onder commando van Commandant LAGAAY. Welkom.

Gisteravond vertrokken naar Aruba per SS. „[illegible]" van de C. S. M. Kapitein SCHLIMMER, Luitenant VAN DE WALL, met een voldoend sterk detachement.

Kapitein SCHLIMMER is mee gegaan om de zaak op te zetten, en zal daarna hier weer terugkeeren.

H. M. „Hertog Hendrik wordt de [illegible] week hier verwacht.

[illegible] bericht uit Amsterdam, zijn er [illegible] Juni ll. 50 soldaten van de koloniale reserve per S. S. Amsterdam naar hier vertrokken.

Militaire politie.

Dinsdagmorgen heeft de militaire politie de gewone posten aan den Roode Weg, Brionplein en Berg Altena weer bezet, en haar gewone werkzaamheden weer hervat.

De burgerwacht, die in de afgeloopen weken zulke goede diensten heeft gepresteerd, blijft echter voorloopig gehandhaafd, ten dienste van de militaire autoriteiten.

De „Statendam."

De „Statendam" van de Holland-Amerikalijn, kwam 8 Mei; na haar eerste reis naar New-York, weer te Rotterdam aan.

Kapitein P. C. VAN DEN HEUVEL vertelde aan een verslaggever van de N. R. Crt. het volgende:

De Statendam heeft bewezen, zoo zeide de heer Van den Heuvel, op en top een prachtig schip te zijn. Op de uitreis hebben wij den geheelen tijd slecht weer gehad, met hooge zeeën. Dit was dus een prachtige gelegenheid om eens te zien, wat er in dit schip zat, en de boot heeft het schitterend doorstaan. Zelfs bij heel ruw weer, zit er geen trilling in het schip. Op de brug kan men bijvoorbeeld niet merken of de machines draaien of stilstaan. Wij hebben dan ook in New-York heel tevreden passagiers geland.

De ontvangst in New-York is buitengewoon hartelijk geweest. Het is voor het eerst, dat de stad New-York een nieuw schip van een niet Amerikaansche maatschappij officieel heeft begroet. Het is een feestelijke intocht geworden, op het water en langs den kant was er buitengewoon veel belangstelling, en alle schepen hebben met 3 stooten op de fluit ons een welkom toegeroepen. Op Maandagmiddag zijn wij officieel ten stadhuize ontvangen. Wij zijn in optocht naar de City-hall gegaan, geëscorteerd door een groote politiemacht. Al het verkeer op de Broadway is voor ons stilgezet, hetgeen de hoogste onderscheiding is, welke de stad New-York toekent. De burgemeester heeft beloofd binnenkort een reis met de Statendam te maken. Hij was graag in eens mee gegaan, maar hij had het nog te druk met de begrooting.

De terugreis is al heel goed verloopen. Wij hadden ideaal weer en de Statendam heeft van New-York-rivier tot het Bishop Rock Lighthouse — dat is de eigenlijke overtocht over den oceaan — geloopen in 6 dagen en 16 uur. Dit is voor de schepen van de Holland Amerikalijn een record reis. Gemiddeld heeft de Statendam per uur 2 mijl meer geloopen, dan de Rotterdam, die tot de snelste schepen van de Nederlandsche vloot behoort. Op deze thuisreis is niemand zeeziek geweest, wat pleit voor de rustige ligging van het schip.

Wij hebben nu nog al lang in New-York gelegen, maar binnenkort gaan wij veel vlugger vertrekken. Zoo zullen wij in Juni twee afvaarten uit New-York maken. Dit kan in de eerste plaats, omdat de Statendam zoo hard loopt en in de tweede plaats omdat bunkeren zoo snel gaat. In 12 uur tijds wordt in New-York olie ingenomen voor een reis heen en terug. Dit kan gewoon onder het geladen door geschieden.

Wij blijven op het traject Rotterdam-New York varen tot het eind van jaar.

Dan gaan wij 4 trips maken naar West-Indië. De jaarlijksche cruse naar de Middellandsche Zee zal de Statendam in het a. s. winterseizoen waarschijnlijk nog niet maken.

Hulde aan de dapperen.

De heeren J. B. Suarez, D. Zalm, H. J. Jonckkeer en Charles J. Henriquez hebben zich in comité vereenigd met het doel gelden in te zamelen voor de oprichting van een gedenksteen op het graf der drie politie-militairen, sergeant-majoor VAAS, sergeant MARCUSSE en brigadier VAN ZUILEN die in dienst van het vaderland op het veld van eer gevallen zijn.

Wat er van de samengebrachte som overblijft, zal ter beschikking gesteld worden van de Wed. Vaas en de ouders der twee andere gesneuvelden.

Ook de heeren A. D. Capriles, S. A. L. Maduro en C. N. Winkel hebben zich in comité vereenigd, om fondsen in te zamelen voor de families van de gesneuvelde helden.

Onze hulde met dit zoo edele initiatief.

INSPECTIE-ONDERWIJS.
EXAMENS.

De Inspecteur van het Onderwijs brengt ter kennis van het algemeen, dat de examens ter verkrijging van akten van bekwaamheid tot het geven van anderwijs in het gebiedsdeel Curacao ingevolge artikel 1 van het besluit van den 10den December 1921 (P. B. 1921 No. 79) zullen worden afgenomen in de maand September 1929.

Zij, die zich aan eenig examen willen onderwerpen, moeten zich vóór of op den

1sten Juli 1929 schriftelijk

aanmelden bij den Inspecteur van het Onderwijs onder overlegging van de bij de Onderwijsverordening 1907 vereischte akten of bewijzen, benevens van een gebaarteakte.

Zij, die eenig examen wenschen af te leggen, moeten den leeftijd van **achttien jaren** *hebben volbracht, tenzij de Gouverneur om bijzondere redenen vergunning veeleent het examen eerder af te leggen.*

Zij die zich aanmelden, worden slechts tot het afleggen van het examen toegelaten, wanneer uiterlijk twee dagen vóór het begin der examens ten kantore van den Kolonialen Ontvanger op Curaçao een examengeld is voldaan van:

Vijf gulden *voor het afleggen van het examen voor de akte van bekwaamheid als onderwijzer(es) vierde klasse, en van het examen in gymnastiek, nuttige of fraaie handwerken;*

Tien gulden *voor het afleggen van het examen voor de akte van bekwaamheid als onderwijzer(es) derde klasse en van het examen in de wiskunde, het boekhouden, de Spaansche, Engelsche, Fransche of Hoogduitsche taal, welk bedrag verminderd wordt tot vijf gulden, wanneer de candidaat in het bezit is van de akte van bekwaamheid als onderwijzer(es) derde of vierde klasse;*

Vijftien gulden *voor het afleggen van het examen in de Spaansche, Engelsche, Fransche of Hoogduitsche taal, bedoeld in het 2de lid van artikel 27 en in het 2de lid van artikel 42 der Onderwijsverordening 1907.*

De candidaten worden opmerkzaam gemaakt op de verslagen der vorige examens, die in de Curaçaosche Courant bekend gemaakt zijn.

Ondergeteekende is tot het geven van inlichtingen over examens te spreken elken **Zaterdag** *des morgens van* **9** *tot* **12** *uur op de Inspectie van het Onderwijs, Fort Amsterdam.*

Willemstad, 28 Mei 1929.

De Inspecteur voornoemd,

H. J. A. SCHROEDER.

3—3

Heden ontvingen wij telegrafisch het treurige bericht, dat te Hontenisse (Zeeland) voorzien van de H.H. Sacramenten, overleden is in den ouderdom van 78 jaren, onze beminde

Vader, Behuwd- en Grootvader,

de Heer **P. F. Fruytier,**

Ridder in de Orde van den Nederlandschen Leeuw,
Officier in de Kroonorde van België,
Oud-lid van de Tweede Kamer der Staten Generaal,
Oud-lid van de Gedeputeerde Staten van Zeeland.

Curaçao 21 Juni 1929.

L. A. FRUYTIER,
Gouverneur van Curaçao,

Mevr. L. A. FRUYTIER—VAN ES

EN KINDEREN.

Dinsdagmorgen om 7 uur, plechtige Requiemmis in de St. Annakerk.

Luchtdienst.

De firma S. E. L. Maduro & Sons agent van de *Pan American Airways Inc.* maakt bekend, dat heden, 22 Juni het eerste vliegtuig van genoemde lijn hier zal neerdalen met correspondentie uit de Vereenigde Staten.

Hiermede zal de vaste luchtpostdienst geopend worden tusschen New-York en Curaçao, via Barranquilla, Cristobal en Panamá. Aan boord van dit watervliegtuig bevindt zich de heer TRIPPE, Directeur van genoemde Amerikaansche Maatschappij.

Welkom!

Gerepatrieerd.

Donderdagmiddag is Mevr. VAAS, de Weduwe van den op Zaterdag 8 Juni l.l. na de heldhaftige verdediging zoo jammerlijk omgekomen Sergeant-majoor VAAS, met kinderen per SS. „Crijnssen" naar Nederland teruggekeerd.

Namens de Curaçaosche burgerij, die majoor VAAS algemeen hoogachtte om zijn steeds net en beschaafd optreden, werd aan de bedroefde Weduwe een cheque van f. 5000 — met een mooi en sympathiek begeleidend schrijven aangeboden, als eerste opbrengst van de door de Heeren Capriles, Maduro en Winkel gehouden inzameling.

Naar wij vernemen gaat er ook een lijst rond in Emmastad.

Gods zegen moge haar vergezellen op de reis en in haar verder leven, bij de opvoeding harer kinderen; de sympathie van geheel Curaçao moge haar ten troost zijn.

Waar zijn ze gebleven?

Een deel der uit het Waterfort gestolen wapenen en munitie zijn zeker niet per S. S. „Maracaibo" meegegaan, terwijl ook verschillende van de rebellen hier zijn achtergebleven. De politie, daarbij krachtdadig bijgestaan door de burgerwacht, speurt met allen ijver rond, om de rebellen en wapenen machtig te worden. Reeds heeft men enkele wapenen gevonden, terwijl er reeds een 30 tal Venezolanen, op wie sterke vermoedens rusten, van te hebben deel genomen aan de bestorming van het fort, achter slot en grendel zitten.

Verbod van drankverkoop.

Vanaf Maandag 24 Juni zullen societeiten, clubs, bier- en koffiehuizen, restaurants en salons geopend mogen zijn van 's morgens 8 tot 's namiddags 6 uur, uitgezonderd op de Zaterdagen, Zondagen en algemeene feestdagen.

Per flesch zal het alleen geoorloofd zijn te verkoopen aan hen die een toestemming van den Commandant der troepen hebben, om het te vervoeren.

Overtreding van dezen maatregel zal streng gestrafd worden, en wel door in beslagname van alle dranken en wat op den verkoop betrekking heeft, intrekking van de vergunning en sluiting van de lokaliteit.

Officieele berichten.

Aan Mevr. C. H. E. Visser-Norden tijdelijk onderwijzeres 2de klasse bij het Openbaar Onderwijs in Curaçao werkzaam gesteld aan de Hendrik, school alhier, is, op haar verzoek, eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend.

De Heer Ir. J. H. B. M. Rademaker is werkzaam gesteld als ingenieur bij den dienst der Openbare Werken in Curaçao.

Mej. Lia Senior en Mej. Abigael Abbad zijn benoemd tot tijdelijke schrijfsters en beiden werkzaam gesteld op het Postkantoor op Curaçao.

A. E. Leito, Johan Crats en J. E Lacruz zijn benoemd tot tijdelijke hulpbrievenbestellers alhier.

De Heer Dr. B. Gelfmann is benoemd tot tijdelijk Gouvernements-Geneeskundige in Curaçao.

Mevr. E. I. Mussenden is, op haar verzoek, eervol ontheven van hare tijdelijke werkzaamstelling ten kantore van den Hypotheekbewaarder alhier.

Mej. L. M. van der Veen Zeppenfeldt, tijdelijk schrijfster bij de Curacaosche Bank, is overgeplaatst naar het kantoor van den Hypotheekbewaarder alhier.

Mej. Virginia Victoria de Jongh is benoemd tot tijdelijk schrijfster en werkzaam gesteld op het kantoor van de Curacaosche Bank.

De Heer Mozes Philip Broekman is benoemd tot tijdelijk schrijver en werkzaam gesteld op het Postkantoor alhier.

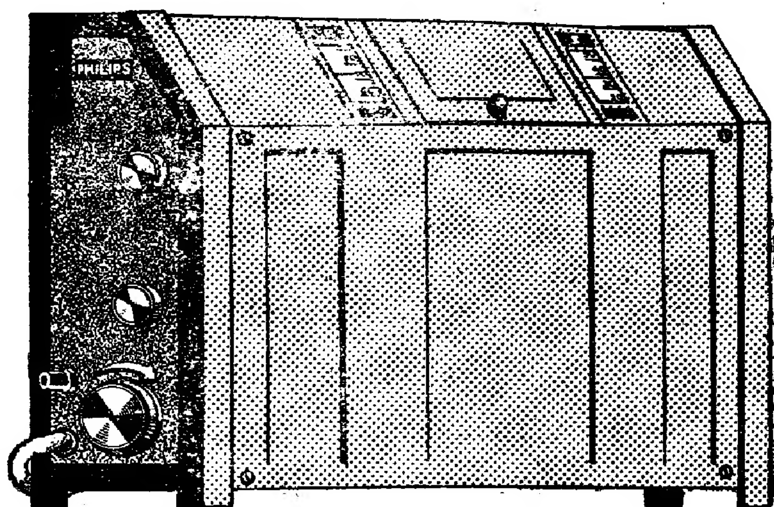
Mevr. B. H. van de Pol-van den Berg, in het bezit der akte van bekwaamheid als onderwijzeres en die de nuttige handwerken voor meisjes, is benoemd tot tijdelijk onderwijzeres 3e bij het Openbaar onderwijs in Curacao en werkzaam gesteld aan de Hendrikschool alhier.

ADVERTENTIE.

Allen, die geabonneerd zijn op de „SURINAME" Koloniaal Nieuws en Advertentieblad, verschijnende tweemaal per week te PARAMARIBO, Suriname, of zij die zich alsnog wenschen te abonneeren, wordt beleefd verzocht, naam en adres te willen opgeven aan de ADMINISTRATIE te Paramaribo, ten einde haar in de gelegenheid te stellen voor eene geregelde toezending zorg te dragen.

Met ingang van 1 JULI d.j. is de abonnementsprijs teruggebracht van f. 19.00 tot f. 13.00.

De Administratie v/d SURINAME.

DE HOLLAND-INDIË-OMROEP-ZENDER THANS GEREED!

De moeilijkheden zijn overwonnen.

Zonder een goed ontvangtoestel voor ultra korte golven zult U echter dezen zender niet geregeld kunnen volgen.

PHILIPS bouwde den zender . . . . . .

PHILIPS construeerde een ontvangtoestel dat de uitzendingen uit Holland geregeld en zuiver kan weergeven.

DAT BETEEKENT VOOR U GEREGELD CONTACT MET HET MOEDERLAND.

Schaft U zich nu een PHILIPS radio-installatie aan en niets zal U meer aan een regelmatig volgen van het cultureele leven van Europa in den weg staan, terwijl gij dan bovendien kunt genieten van een zuivere ontvangst van de uitzendingen op grootere golflengten.

PHILIPS

Vertegenwoordiger: Nederlandsch-Indische Gas-Mij

STETSON HATS

Styled for Young Men

OVER THE TOP . . . .

It's a wise man—and a well-dressed one—who knows what to put on his head. Lots of people who ought to know better never seem to realize that their hats are the most conspicuous things they wear.

But after all it's not a difficult matter. You can get the right hat if you get the right name. And there's one name that means hat style and had quality, all over the world.

11—13 That's **STETSON.**

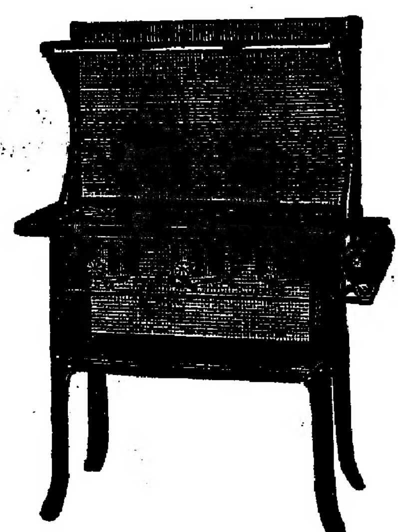
ANCHOR BLUE FLAME

Olie-stoven

Zonder pit -- voor petroleum.

Altijd klaar voor vlugge bediening.
Het ideaal voor koken en bakken.
Verschillende afmetingen en soorten in voorraad.

WEST-INDIA MERCANTILE Co. Ltd.
2—2 Agent.

Aroma puro de buenos tabacos!

[illegible] van de zachtheid en het fijne aroma van

„Galantes"

krijgt ge als ge ze rookt.
Neem een proef.
Een pakje kost **12½ cent.**
Wit en pectoral.
Overal verkrijgbaar.
Algemeen Depot:
C. Winkel & Zonen.

Siempre frescos!

Maduro's Bank

Curaçao.

Volgestort Kapitaal en Reserve fls 2.500.000

Koopt en verkoopt wissels,
buitenlandsch bankpapier, coupons,
gemunt goud en zilver.
Neemt gelden á depósito en opent
chequerekeningen met rente-vergoeding.
Verschaft Reiswissels, Credietbrieven,
Circulaire Credietbrieven.
Telegrafische Uitbetalingen.
Safe-loketten. Spaarbank.

Sigaren
„Dannemann"
het wereldberoemde merk
in verschillende prijzen,
verkrijgbaar bij:
3—4 **TISCHER & Co.**

MENSING& CO. AGENTEN.

Glaxo

(Engelsche product)

Heeft wereld reputatie

Dit kindermeel heeft zyn goeden naam te danken aan zyn zuiverheid en voedzaamheid, en aan het feit, dat het kinderen gezond en sterk vormt. De moeders, die dit meel hier gedurende de 5 laatste jaren gebruikt hebben, zyn zeer tevreden over het verkregen resultaat, omdat Glaxo zoo buitengewoon goed is voor kinderen.

Heeren MENSING & Co.

HORN-LINE.

List of sailings from CURAÇAO to:

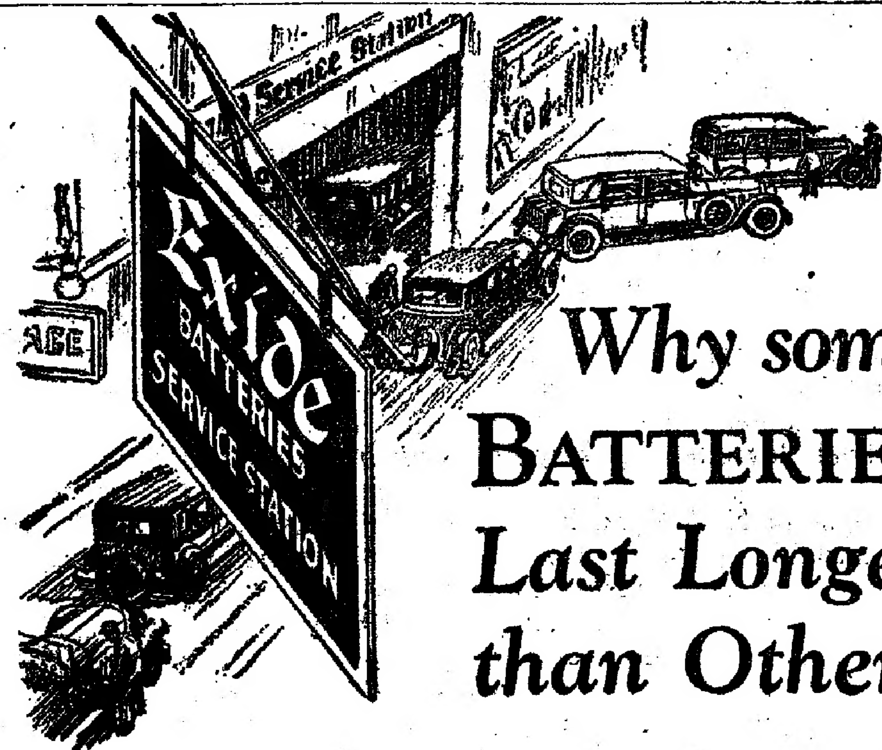
Name of Motorship:	HAMBURG via Pto. Cabello, La Guaira & Trinidad:	PTO. COLOMBIA & CARTAGENA:	To Santa Marta:
Frida Horn	26 May	10 May	10 May
MIMI HORN	9 June	23 May	
Presidente Gomez	23 June	6 June	6 June
Heinz Horn	7 July	20 June	
INGRID HORN	21 July	4 July	4 July
Frida Horn	18 August	2 August	2 August
MIMI HORN	1 Sept.	15 August	
Presidente Gomez	15 Sept.	29 August	29 August
Heinz Horn	29 Sept.	12 September	
INGRID HORN	13 October	26 September	26 September

To Kingston & Port au Prince, via Jacmel:

Consul Horn	25 May
Waldtraut Horn	22 June
Minna Horn	20 July
Henry Horn	17 August
Consul Horn	14 Sept.
Waldtraut Horn	12 October
Minna Horn	9 Nov.

To Maracaibo frequent sailings by:

Zulia, cargo and passengers. Karibia, cargo only.

Why some BATTERIES *Last Longer than Others*

OFTEN a little corrosion removed from terminals or a tightening of the connections will add months to the life of your battery. Form the habit of driving into our Exide Service Station every month and let us check up the condition of your battery.

When you need a new battery, consider the Exide at its present low price.

Exclusive Agent, for Curaçao, Aruba & Bonaire,
D. Cardoze.
Hendrikplein No. 9.